Született 1844. március 13án Erdélyben, Háromszék Szent-Kolnán, Református R. Katholikus papi. Tizenkét éves koromig a szülői háznál voltam tekintgenségmiatt; az olvasást, írást és számtanást atyámtól tanultam. Ekkor a szomszéd városba, Kantába (kerdivásárhely egyik része) vittek szülőim a második elemi osztályba, honnan egy év mulva a csiki székben fekvő csiki-somlyóra vittek, hol a 3ik és negyedik elemi osztályt végeztem egy év alatt, végezve, 14 éves koromba ugyanott a gymnasiumi első osztályba mentem, vigy s ezzel eljött azon régóhajtott idő, midőn az atyámtól tanult latin szókat érvényesíthetém. A csiki-somlyói gymnasiumban 4 végeztem, első, második, és harmadik osztályt, azonban harmadik osztályos koromban kezdettem a franczia nyelvet tanulni minden segitség nélkül, de nem sikerrel. Még a negyedik osztályt is, ezután megkezdettem ugyanott, hanem már a második hónap végén (stipendiumot segélyt) a szülőföldtől messze fekvő Maros-Vásárhelyre kellett mennem az ottani katholikus seminariumba, (Növelde) miáltal szülőimre csak a szükségletem és a tankönyvek megvételének terhe maradt. Itt a szoros kosztok miatt, mezitlább ráadám magam a franczia és olasz nyelvek magántanulására, de itt már az eddigi papi pályát (valemi tárgyát) az orvosi pályára kezdettem erezni. Itt A Marosvásárhelyi gymnasiumban elvégezvén a negyedik osztályt. A stipendiumomat Kolozsvárra kértem, azonban ezen kérésem a második osztály ra nem eredménnyel (Kolozsvár helyett) maradt, s ujjra kértek a székely-udvarhelyi seminariumba, ide jött kedvem jutottam. Itt jött kedvem a keleti nyelvek tanulásához, Vámbéry ur s iszlambuli czikkeit, Egressy törökországi, és B. Orbán Balázs keleti utazásait olvasva. Azonban a könyv hiány sokáig hátráltatott, a directoromtól kaptam egy latin nyelven irt arab grammatikát, melyből olvasni és irni megtanultam. Minthatodik osztályos nagy nehezen egy franczia nyelven irt rövid török nyelvtant. Később kleidesher Kis törökjének jutottam birtokába. Szintén Udvarhelyt kezdettem meg a botanicat egyik füvész tanczromnak tett füvészi kirándulásaik alkalmával. A hetedik gymnasiumi osztályt elvégezve, de magamra már a kezdettől is, egyszersmind engedve akkor Kolozsvár tanpalástos uraim vágynak is, eltanácsoltam magamban, hogy Erdélyt valamiképen elhagyom. Atyámnak, mindig a volt kivánsága, hogy pap legyek, én tehát fölhasználva ezen kivánságát, Nagyváradra jöttem, hol kitünő ekkor első mint mindig első, kitünő csakugyan fölvettem a püspöki lyceumban, mint papnövendéknek. De csak ekkor éreztem igazán, mit tesz valamire invita Minerva adni magát: betegeskedéssel leverettség és betegeskedéssel eltöltve az évet, odahagytam a papnövelődet, és ekkor Ekkor magamra hagyatva nevelői állást vállalva Nagy-Váradon végeztem a nyolcadik osztályt a premontrei Kanonokrend vezetése alatt. Ezen év alatt a török és perzsa nyelvet franczia, nyelvekben tökélyesen és uj görög nyelvekkel tanulmányozva, elhatároztam, hogy az érettségi vizsgálatokat letévén, megkisértem a bécsi keleti akademiába jutást. Ezen pályára a keleti nyelveknek érvényesithetése, és a keletre menési vágyam iránti régi vágyamat igyekeztem; azonban a a németnyelvtől nem birván, a Bécsben tett concursusi vizsgálat után, azon választ nyertem, nüperent maradjak Bécsben a németnyelv elsajátitásáért. De Bécsben pedig ezt nem tehettem anyagi körülményeimnél fogva, elmentem Pestre, hol a jogi tudományokat tanulni. De a segélytelenség miatt csak három hónapig maradhattam itt. Ekkor meghivatván Csanád megyében, a Kunságoti pusztán lakó Vertán Endre ur által, hogy nagyobb fiát az érettségi vizsgálatra elkészitsem, elhagyám Pestet, igy elvégeztetett az első évet. A pusztán létem alatt tanulmányoztam tovább a török és perzsa nyelvet, az angol nyelvtant. A török nyelvtanulmányozásában csak akkor tehettem nagyobb előhaladást, midőn Kispap levélben Vámbéry urat igyekezetem gyámolitására fölkérvén, Budenz ur az akademiai Könyvtárból olvasmányokkal ellátni szive, volt. Azután is őszinte évi vesztegzésem után Bécsbe mentem, hol inkább a német, mint a keletinyelvekkel, mely vágyam vagy pedig a keleti akademiáért. Inkább szeretnék én hazánknak mint másnak szolgálni; ezért kivánt tehetségem Rajt a keleti diplomatiában igyekezem érvényesíteni a keletkezés a keletinyelvek kitüntetésig kitüntetni, ha tehetek. Különben a jogi tudományok nincsenek [illegible] maradtak.

MTA KÖNYVTÁRA